

Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlere Fıilimsilerin Öğretimi

(Mësimi i pjesoreve të foljes për nxënësit që e mësojnë Turqishten si gjuhë të huaj)

Mehmet ARSLANTAŞ

Türk Dili ve Edebiyatı Master Programı

Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Filoloji Ve Eğitim Fakültesi

Hëna e Plotë "Bedër" Üniversitesi

Tez Danışmanı:

Dr. Bünyamin ÇAĞLAYAN

Eylül, 2014

Tiran / Arnavutluk

Özet

Çalışmamızda fiilimsiler konusu isim - fiil, sıfat - fiil ve zarf - fiil şeklinde ele alındı. Fiilimsilerin cümle içindeki fonksiyonlarına ve anlamlarına yer verdik. Yapılan çalışmada fiilimsi ekleri arasında gerçekte hangi farklılıklar vardır ve dil bilgisi derslerinde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilere fiilimsiler daha iyi nasıl kavratılabilir sorularına cevap aranmıştır.

Çalışmamızda *Lale Türkçe Öğretim Seti* kitaplarında fiilimsiler konusunda verilen örnek metinlere yer verilerek yabancı öğrenciye olan uygunluğu da incelenmeye çalışılmıştır. Çalışmamız Türkçeyi belli seviyede öğrenmiş yabancı öğrencilerin fiilimsiler konusunun kavratılmasına yöneliktir. Aynı zamanda çalışmamız Türkçeyi yabancı dil olarak öğreten öğretmenlere yardımcı bir kaynak olabileceği kanaatini taşımaktadır. Çeşitli örnek cümlelerin incelenmesi ve konu ile ilgili kaynakların taranması sonucu fiilimsiler konusunun sadece yabancı öğrenciler gözünde değil aynı zamanda dilimizi öğreten Türkçe öğretmenlerimize de büyük bir kolaylık sağlayacağı ümit edilmektedir. Fiilimsilerin dil bilgisi kaynaklarında aktarılış şekilleri, ilgili kaynakların taranıp incelenmesi yoluyla tespit edilmiştir.

Çalışma üç bölümden oluşmaktadır: Birinci bölüm, fiilimsilerin tanımının yapıldığı giriş bölümü, ilgili Türkçe öğretim setlerinde verilen metinlerin ve örneklerin incelendiği ikinci bölüm ile değerlendirmenin yapıldığı üçüncü bölüm.

Sonuç kısmında ise yapılan çalışma özetlenerek fiilimsilerin Türkçeyi doğru ve güzel olarak kullanmada ne kadar etkili olduğu vurgulandı.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe Öğretimi, Fiilimsiler, Fiilimsilerin Tanımı, Türkçe Öğretim Setleri

Abstract

In our study, the subject of verbals has been discussed as three different parts such as adjective verbals ,noun verbals and gerunds. The function and meaning of the verbals have been defined. In the study of verbals actually we added information in order to try to answer several questions about where there are differences and how the learners can comprehend better the language of verbals in Turkish as a foreign language learner.

In our study about verbals, some model reading passages have been included from the coursebook 'Lale Turkish Teaching Set' in conformity with foreign students while studying these grammar structures. In our study, we have applied a certain level of Turkish language which can easily be understood by foreign ;anguage learners of Turkish. So the language of the topic is simplified for the learners who have a certain level of Turkish for their self-study. Hopefully this study will provide a great helpful convenience not only for the Turkish language learners but also for the Turkish language teachers thanks to its including a variety of sample sentences, texts and the reasources used. The ways of explanations of verbals in grammar sources, have been identified through the analysis of related resources by scanning.

The study consists of three parts: The first part includes the definition of verbals where introduction is made, the second part where the relevant Turkish teaching sets of samples are analyzed and the third part where the final evaluation is conducted.

In the conclusion, summarizing the work done on the use of verbals it was emphasized that how effective they can be used while speaking the Turkish language right and correctly.

Keywords: Teaching Turkish to foreigners, Verbals, the Definition of verbals, Turkish LanguageEducation Kits

Abstrakt

Në studimin tonë, tema pjesoret e foljeve është diskutuar nga emrat e formuar nga foljet , mbiemrat e formuar nga foljet dhe ndajfoljet. Kemi përfshirë funksionin dhe kuptimin e pjesoreve të foljes brenda në fjali. Në studimin e bërë i është kërkuar përgjigje pyetjeve se cilat janë në të vërtetë ndryshimet ndërmjet prapashtesave të pjesoreve të foljes dhe se si mund t'i shpjegohet gramatika e pjesoreve të foljes nxënësve që e kanë Turqishten gjuhë të huaj. Në studimin tonë, është munduar të studiohet dhe përshtatshmëria e teksteve shembuj, të temës pjesoreve të foljes në librat Lale Türkçe Öğretim Seti për nxënësit e huaj. Në studimin tonë, është munduar të përdoret një gjuhë lehtësisht e kuptueshme nga një nxënës që e ka mësuar Turqishten në një nivel të caktuar. Pra, është përdorur një gjuhë që një nxënës me një nivel të caktuar Turqishteje mund t'a kuptojë temën pjesoret e foljes duke punuar vetë. Shpresohet se shqyrtimi i shumë fjalive shembuj dhe rezultati i skanimeve të burimeve në lidhje me temën do të bëjë që tema pjesoret të foljes të jetë një lehtësim i madh jo vetëm në sytë e nxënësve të huaj por edhe për mësuesit tanë të Turqishtes. Format e transferimit të pjesoreve të foljes në burimet e gramatikës, janë bërë duke skanuar dhe shqyrtuar burimet në fjalë.

Studimi përbëhet nga tre seksione: Në seksionin e parë ku bëhet përkufizimi i pjesoreve të foljes që është dhe hyrja, seksioni i dytë në të cilin merr pjesë studimi teksteve dhe shembujve të dhënë në setet e mësimdhënies së Turqishtes dhe vlerësimin e bërë që i përket seksionit të tretë.

Në përfundim duke përmbledhur studimin e bërë, u theksua se sa ndikim kanë pjesoret e foljeve në përdorimin e drejtë dhe të bukur të Turqishtes.

Fjalët Kyçe: Mësimi i turqishtes për të huajt, Pjesoret e foljeve, Përkufizimi i pjesoreve të foljes, Setet e Mësimi të Turqishtes